

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂREA nr. 3 - 10/2023

cu privire la examinarea contestației avocatului XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX

20 ianuarie 2023

municipiul Chișinău

Examinând contestația avocatului XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, Colegiul de disciplină și etică -

CONSTATĂ:

La data de xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, sesizarea avocatului XXXXXX, parvenită de la Consiliul Superior al Procurorilor, prin care solicită tragerea la răspundere disciplinară a procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX pentru faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise la investigarea cauzei penale nr. XXXXXX.

Prin Decizia din xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a decis încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2022, avocatul XXXXXX, a depus contestație împotriva acesteia și a solicitat Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei, calificând-o ca nefondată, pasibilă de a fi anulată.

În susținerea contestației depuse, petentul, menționează că, el consideră că inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a examinat cu superficialitate sesizarea depusă, și deși invocă anumite argumente, acestea au un caracter evaziv, nu sunt probate și suficient explicate.

Studiind contestația depusă de către avocatul XXXXXX și actele administrate la dosarul disciplinar, verificând argumentele expuse de petiționar, Colegiul este de părere că contestația depusă urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Pentru a se pronunța în acest fel, Colegiul a examinat poziția și argumentele prezentate de către petent, materialele procedurii disciplinare, cadrul normativ relevant și raționamentele exprimate în hotărârea contestată.

Circumstanțele reținute în adresarea avocatului XXXXXX

Potrivit sesizării, la xx.xx.2020, în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX, domnul XXXXXX, reprezentat de către avocatul XXXXXX (împuternicit în baza mandatului serie MA, nr. XXXXXX din xx.xx.2020), a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5) și art.335 alin.(1) din Codul penal.

Menționează petentul că, anterior, la xx.xx.2021, de către procurorul XXXXXX, a fost înaintat un demers privind înlăturarea apărătorului XXXXXX dintr-un alt proces

penal (n.a. - dosarul nr. XXXXXX, pendinte la Judecătoria XXXXX, sediul XXXXX), care era angajat să-i apere interesele numitului XXXXXX în cauza penală de învinuire a acestuia în baza art.326 alin. (1) și art.335 alin.(1) Cod penal, deoarece contravin prevederilor art.72 alin.(3) Cod de procedură penală. Prin încheierea Judecătoriei XXXX, sediul XXX din xx.xx.2021, demersul menționat a fost respins ca neîntemeiat.

Ulterior, în cadrul cauzei penale nr.XXXX, prin ordonanța procurorului XXXXX din xx.xx.2022, s-a dispus înlăturarea apărătorului XXXXX din procesul penal, pe motiv că interesele numitului XXXXX contravin prevederilor art.72 alin.(3) Cod de procedură penală. Ordonanța a fost argumentată prin constatarea procurorului că, avocatul XXXXX a acționat cu rea-credință și a ascuns de la organul de urmărire penală faptul că a participat anterior în cadrul dosarului civil nr. XXXXX (cerere de chemare în judecată depusă de către XXXXXX către XXXXXX, în cadrul dosarului de insolvență față de XXXXXX, cu privire la nulitatea absolută a actului juridic - [...]), pricină civilă în care interesele pârâtei XXXXX au fost reprezentate de către avocatul XXXXXX, cauza fiind examinată cu participarea lichidatorului XXXXXX. Pornind de la această premisă, procurorul XXXXX a concluzionat că, avocatul XXXXX a acționat anterior în interesele numitei XXXXXX, interesele căreia sunt în contradicție cu ale lichidatorului XXXXXX.

Prin ordonanța procurorului ierarhic superior din xx.xx.2022, plângerea avocatului XXXXX și a învinuitului XXXXXX împotriva ordonanței din xx.xx.2022, s-a respins ca neîntemeiată.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, s-a admis plângerea petentului XXXXXX și a avocatului XXXXX și s-au anulat ordonanțele procurorului XXXXXX din xx.xx.2022, precum și cea a procurorului ierarhic superior din xx.xx.2022.

În motivarea încheierii din xx.xx.2022, judecătorul de instrucție a indicat faptul că *„pe prezentul proces penal nu s-a stabilit că învinuiții XXXXXX și XXXXXX. ar avea interese contrare, ambii sunt apărați de avocați diferiți, iar prevederile art. 72 CPP, care se referă la imposibilitatea de participare a avocatului, nu sunt aplicabile la caz. Referitor la pretinsa încălcare de către avocat a obligațiilor ce rezultă din actele normative care reglementează activitatea de avocat, instanța menționează că nu este organ care poate să investigheze și să constate pretinsele încălcări, neavând competențe procesuale în sensul dat”*.

Avocatul XXXXXX consideră că, procurorul XXXXXX a emis ordonanța din xx.xx.2022 în contradicție cu prevederile legii or, deși a invocat existența unui conflict de interese, nu a motivat în vreun fel această stare de incompatibilitate. Mai mult, emiterea ordonanței ex-officio și dispunerea înlăturării apărătorului pe care însuși învinuitul l-a angajat, reprezintă o încălcare a dreptului învinuitului la apărare.

În opinia avocatului XXXXXX, pornind de la construcția enumerării abaterilor disciplinare, solicită tragerea la răspundere a procurorului XXXXXX pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, la art.38 lit.a) - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; lit.b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept; lit.e) încălcarea gravă a legii.

Constatările Inspecției procurorilor

Verificând argumentele invocate, Inspecția procurorilor a stabilit că, în privința

lui XXXXXX, care are statut procesual de învinuit începând cu xx.xx.2020, se derulează urmărire penală în cauza nr. XXXXXX, dosar conexas după pornirea la xx.xx.2020 și, corespunzător, la xx.xx.2020, a două urmăririi penale separate, pe indicii infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin.(1) Cod penal și art.190 alin.(5) Cod penal. În cadrul aceleași cauze penale, are statut de învinuit și cet. XXXXXX, care este pusă sub învinuire pentru complicitate la comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al in.(5) Cod penal. Potrivit lucrărilor de urmărire penală, prin acțiunile învinuiților XXXXXX și XXXXXX, a fost prejudiciată persoana juridică, în proces de insolabilitate, XXXXXX.

Conducerea urmăririi penale în această cauză penală i-a fost dispusă procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, începând cu data de xx.xx.2022.

În procedura de verificare demarată de Inspecția procurorilor, procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX a explicat că, în procesul de conducere a urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX, din probatoriul acumulat, a identificat circumstanțe care excludeau, în opinia dumneaei, participarea lui XXXXXX în calitate de avocat al învinuitului XXXXXX.

În particular, a menționat doamna procuror că, a identificat trei pricini civile (nr. XXXXXX, nr. XXXXXX și nr. XXXXXX), în care avocatul XXXXXX a reprezentat-o pe dna XXXXXX, cu statut de pârât, iar în calitate de reclamant figura XXXXXX, persoană juridică în proces de insolabilitate și în care, în calitate de administrator provizoriu și, ulterior, administrator al procesului de insolabilitate, era desemnat XXXX. În toate cele 3 pricini civile menționate, interesele pârâtei XXXXXX și ale administratorului procesului de insolabilitate, XXXXXX, erau divergente. Astfel, constatarea faptului că avocatul XXXXXX a acordat anterior, în litigii civile în conexitate cu acuzațiile aduse în cadrul dosarului penal, asistență juridică dnei XXXXXX, ale cărei interese veneau în contradicție cu interesele persoanei pe care o apără, în speță, XXXXXX, din perspectiva prevederilor art.72 alin.(3) Cod de procedură penală, a determinat-o să reacționeze în consecință.

Astfel, la xx.xx.2022, procurorul de caz a adoptat ordonanța prin care a dispus înlăturarea apărătorului XXXXXX din procesul penal, pe motive de constatare a circumstanțelor care exclud participarea dumnealui la reprezentarea intereselor lui XXXXXX în procesul penal.

La xx.xx.2022, prin scrisoarea de însoțire nr.xxx, ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2022, prin care a fost dispusă înlăturarea apărătorului XXXXXX din procesul penal nr. XXXXXX, a fost expediată atât învinuitului XXXXXX, cât și apărătorului acestuia, XXXXXX.

Ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2022, a fost contestată la procurorul ierarhic superior, atât de către învinuitul XXXXXX, cât și de către apărătorul XXXXXX.

Prin ordonanțe separate ale procurorului ierarhic superior XXXXXX din xx.xx.2022, s-a respins ca neîntemeiată, atât plângerea avocatului XXXXXX, în interesele învinuitului XXXXXX, cât și plângerea învinuitului XXXXXX, cu menținerea fără modificări a ordonanței din xx.xx.2022.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, s-a admis plângerea petentului XXXXXX și a avocatului XXXXXX și s-au anulat ordonanțele procurorului XXXXXX din xx.xx.2022, precum și cea a procurorului ierarhic superior din xx.xx.2022.

Constatăriile instanței, în baza cărora a dispus anularea ordonanțelor procurorilor XXXXXX și XXXXXX, se rezumă la următoarele argumente după cum urmează: „...pe

prezentul proces penal nu s-a stabilit că învinuiții XXXXXX și XXXXXX ar avea interese contrare, ambii sunt apărați de avocați diferiți, iar prevederile art.72 CPP care se referă la imposibilitatea de participare a avocatului nu sunt aplicabile la caz. De asemenea existența unor poziții contrare procesual într-o cauză civilă, în opinia judecătorului de instrucție nu conduce la necesitatea înlăturării avocatului într-un alt proces de natură penală, cu atât mai mult că învinuiții nu au înaintat nici o pretenție în acest sens”.

Urmare a verificării, Inspecția procurorilor apreciind argumentele invocate în sesizarea avocatului XXXXXX, a constatat că sunt neîntemeiate, deoarece potrivit materialelor cauzei prin raportare la circumstanțele de jure și de facto ale cazului, nu se confirmă îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX la investigarea cauzei penale nr. XXXXXX, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară, prin prisma acțiunilor de înlăturare a apărătorului din proces.

Pozițiile exprimate în ședință.

În ședința Colegiului de disciplină și etică din xx.xx.2022, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru, a solicitat respingerea contestației avocatului XXXXXX, cu menținerea deciziei Inspecției procurorilor.

Inspectorul a enunțat că în cazul prezentat, materialul probator administrat, atât în faza controlului de către Inspecția procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că elementele abaterii disciplinare menționate nu sunt întrunite.

Petentul nu s-a prezentat în ședință pentru a-și expune poziția.

Aprecierile Colegiului de disciplină și etică.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu).

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la data de xx.xx.2022. Totodată, este de menționat că la dosar nu există înscrisuri ce confirmă data la care petentul a recepționat decizia contestată.

Prin urmare, Colegiul constată că autorul sesizărilor a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de către avocatul XXXXXX și actele administrate la dosarul disciplinar, verificând argumentele expuse de petiționar, Colegiul este de părere că contestația depusă urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului în delegat Procuratura Anticorupție, XXXXXX, nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către aceasta a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței

îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterilor disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Totodată, Colegiul apreciază critic alegațiile petentului și stabilește că procurorul XXXXXX și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârea analizată, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte și să mențină hotărârea în cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea sa la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Cu referire la pretențiile invocate de petiționar privind încălcările admise de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție XXXXXX, sub aspectul înlăturării apărătorului XXXXXX din cadrul cauzei penale de învinuire a lui XXXXXX, se constată că, ordonanța în cauză a fost motivată, emisă legal, în baza probelor acumulate.

Soluția de înlăturare a apărătorului XXXXXX din proces, nu a fost una arbitrară, ci a fost precedată de investigații și probe acumulate în cadrul urmăririi penale, asupra cărora ne-am expus supra. Incidența prevederilor art.72 alin.(3) Cod de procedură penală, potrivit cărora „*apărătorul nu poate participa în procesul penal dacă a acordat anterior sau acordă în prezent asistență juridică unei persoane ale cărei interese vin în contradicție cu interesele persoanei pe care o apără, precum și dacă se află în relații de rudenie sau în relații de dependență personală de prima*”, la circumstanțele concrete ale speței, este mai degrabă o chestiune de interpretare și aplicare a legii. Or, așa cum a reiterat și Inspekția procurorilor în decizia sa, la secțiunea încadrarea juridică, cu referire la problema de drept abordată, nu există suficientă jurisprudență relevantă rezultată fie din hotărâri devenite irevocabile, fie din alte recomandări/instrucțiuni cu caracter obligatoriu sau de recomandare, care să se plieze pe circumstanțele speței. Mai mult ca atât, soluția procurorului din xx.xx.2022, a fost considerată legală și întemeiată inclusiv de către procurorul ierarhic superior, acțiunile căruia nu sunt apreciate de petent ca și abatere disciplinară.

Totodată menționăm că, de la data adoptării ordonanței procurorului XXXXXX (xx.xx.2022) și până la data adoptării încheierii instanței de judecată (xx.xx.2022), prin care ultima a fost anulată, de către procuror sau organul de urmărire penală nu au fost efectuate acțiuni de urmărire penală cu participarea învinuitului XXXXXX. Concluzia desprinsă din această stare de lucruri, induce ipoteza că nu s-au produs ingerințe iremediabile în dreptul la apărare al învinuitului XXXXXX.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul, că Colegiul de disciplină și

etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod - legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a procesului penal în speță și a plângerilor înaintate, de către procurorul vizat nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Respectarea principiului independenței decizionale exclude această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată, aspect care în situația analizată a fost pus în aplicare.

La fel, Colegiul constată că celelalte argumente invocate în contestația depusă nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, pct. 77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul -

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația avocatului XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia, la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului.

№	Prenume și Nume	Funcție deținută în cadrul Colegiului	Semnătura
1.	Vladislav GUȚAN	Președinte	semnat
2.	Victor COMERZAN	Membru	absent
3.	Elena CAZACOV	Membru	semnat
4.	Alexandru LOZAN	Membru	semnat
5.	Oleg TELEVCA	Membru	semnat
6.	Pavel ȚURCAN	Membru	semnat
7.	Octavian LAZAREV	Membru	semnat